

SOSYALİSTLER VE CHP

CHP, anti-komünizm ticaretinin baş bezirgânları Feyzioğlu ile Sükan'ı, AP'den dökülenleri yedeğine alarak bilinen biçimde hükümet oldu. Kendi programından da gerilere düşen bir hükümet programıyla ortaya çıktı. Hükümet olduğundan beri de büyük sermayenin ve uluslararası emperyalist kuruluşların alınmasını istedikleri “tedbirler”i bir bir almakla meşgul, daha da alacaklarından gayri.

CHP'nin solunda, sosyalist görünüp de CHP'yi kayıtsız şartsız destekleyen ve kendi anlayışlarındaki solculuk, sosyalizm için önce CHP iktidarını bekleyenler arasında bugün bir ayırım göze çarpıyor. Bir kısmı, en iyi ifadesini “bugün için eylemsizliğin en iyi eylem olacağı” görüşünde bulan, aynı kayıtsız şartsız desteklemeyi sürdürmeden yana. Buna karşılık bazıları ise, bugüne kadar Ecevit hükümetine bel bağlamışken şimdi eski görüşlerini bir kalemde silip tam tersi bir konuma geçiyor ve hükümetle MC hükümetleri arasında hiçbir fark yokmuşçasına bir tavır alıyorlar. Böylece, bazıları aynı “teslimiyet” politikasını savunarak eski yanlış çizgilerini sürdürürken, diğer bazıları geçmişteki görüşlerini inkâr edercesine karşı uca savrularak yine yanlış bir çizgi üzerinde olmakta devam ediyorlar.

Oysa CHP'nin hükümet olması ile beliren yeni şartlarda da bilimsel sosyalistlerin ve işçi sınıfının politik örgütü Türkiye İşçi Partisi'nin CHP'ye karşı tavrında, özünde bir değişiklik söz konusu olmamıştır. Somut ayrıntılarında, vurgulama noktalarında ancak farklar vardır. Bilimsel sosyalistler olarak TİP'liler, ne dün herşeyi CHP'nin iktidara gelmesinden bekletiler ve bu beklentileri üzerine hesaplar kurdular, ne de bugün CHP'yi tümünden defterden siliyorlar, ona MC'ye karşı aldıkları tavrı alıyorlar. CHP'nin şimdilerde sağ uçta yaptığı çeşitlemeler TİP'liler için sürpriz değil.

Peki neden CHP ile bu uğraşma? Biz bilimsel sosyalistiz. Amacımız, işçi sınıfı olmak üzere kitleleri sosyalizm konusunda eğitmek, bilgilendirmek, sosyalizme kazanmak; onları ve onlarla birlikte toplumu sosyalizme yöneltmek. Biz bu işimize bakalım. CHP ne hali varsa görsün! Denemez mi!

Böyle düşünmek diyalektik düşünmeye değil, Aristo mantığına dayanır. CHP olgusuyla uğraşmakla sosyalizm ile uğraşmak birbirine karşı düşen ve birbirini dışlayan iki uğraş değil. Bilimsel sosyalistler bilimsel sosyalist oldukları, işçi sınıfının partisi oldukları içindir ki CHP ile uğraşırlar.

CHP milyonların oluşturduğu bir kitle tabanına sahiptir. Ve bu büyük kitleyi CHP demokrasi adına, ilerencilik adına, “halkla beraber halk için” bir “düzen değişikliği” adına kendine bağlı tutmaktadır. Durum böyle oldukça, bu kitleyi uyarmak, sosyalizme kazanmaya çalışmak, bunun için de CHP'nin niteliğini yaptıkları ışığında gözler önünde sergilemek, yorumlamak ve eleştirmek bilimsel sosyalizmin gereğidir. Yine durum böyle oldukça, bir örgüt olarak da CHP ile faşizme karşı ortak dayanışmayı, olanak bulunursa iş ve eylem birliğini oluşturabilmeyi öngörmek bilimsel sosyalizm gereğidir. Milyonları bulan bir halk kitlesi CHP'nin “demokratik

sol”una tutsak durumda bırakılamaz. Sözün kısası, gelişmiş olsun, az gelişmiş olsun tüm kapitalist ülkelerde faşizme ve işbirlikçisi emperyalizme karşı olabildiğince en geniş demokratik birliğini oluşturmak ve geliştirmek güncel görev ve uğraş değil mi? Bu oluşturma ve uğraşta, geniş kitle tabanı olan sosyal demokrat veya merkez-sol partiler hiç bir ülkede ihmal edilmiyor.

Bu süreç içinde bilimsel sosyalist işçi sınıfı partilerinin tutumu, hem en açık ve seçik biçimde durumu sergilemek ve eleştirmek, hem de dayanışma ve birliği geliştirme yollarını aramaktır. Zamana ve koşullara göre bu iki yanlı tutumun bir yanı ağırlık kazanabilir, ön plana çıkabilir, örneğin, muhalefetteyken koşullar dayanışma ve birlik girişimleri için daha elverişlidir de taraflardan biri iktidar olduğunda bu daha güçleşir, hatta imkânsızlaşabilir. Türkiye’de şimdi durum böyledir. Muhalefetteyken bile solundakilerle hiç bir ilişki, diyalog kurmaya yanaşmayan CHP, şimdi, büyük burjuvazi adına kestaneleri ateşten çekmek uğraşı ve bunu becereceğine dair güvence verme çabası içindedir. Şimdi dayanışma ve birlik çağrılarının zamanı değildir; şimdi, ve CHP iktidarda kaldıkça muhalefet etmeye ağırlık verme zamanıdır. Açık, seçik, kararlı; CHP’nin yönetiminden çok kitlesini muhatap alarak. TİP zaten alıyordu. Anti-faşist güç ve işbirliğini oluşturma yolunda TİP’in yerel örgütler düzeyindeki ilişkilerin geliştirilmesine önem vermesi kitleye yönelmek çabasındandı. CHP kitlesine yönelmek, ayrıca vaadlerin gerçekleştirilmesi veya en azından daha geri adımlar atılmaması için de iktidarı zorlayacak bir yoldur. Bu yol kitleleri tutarlı bir demokrasi mücadelesine sokmak ve bu mücadele içinde gittikçe sosyalizme yaklaştırmak bakımından da önem taşır.

Bilimsel sosyalistlerin muhalefeti elbette Demirel’in ve muhalefetteki diğer burjuva partilerinin yaptıkları gibi her gün basına bir demeç verip ağzına geleni söylemek değildir, izlenen politikaları, yürütülen uygulamaları sergilemek, yorumlamak, eleştirmek... gerçekçi ve geçerli almasıklar -alternatifler- sunmak; bunları kitlelere benimsetmek, bu yönde örgütlemek ve eyleme sokmak. Şimdi gündemde olan budur. Bunu, bilimsel sosyalistler akıllarını CHP’ye taktıkları veya onun daha sağa kaymasını önlemeyi asli görevleri saydıkları için değil, içinde bulunulan dönemde, verili koşullarda işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketinin gerekleri bunu emrettiği için yapmaktadırlar. Bunu yapmakla da sosyalist görevlerini yerine getirmiş olmaktadırlar.

Ve sosyalizmi, işçi sınıfı ve emekçi kitleler, hem doğrudan sermaye sınıfına, büyük burjuvaziye karşı verilen mücadelede, hem de olabildiğince en geniş demokratik güçler birliğini gerçekleştirme çaba ve uğraşında öğrenecek, işçi sınıfının partisinin önderliğinde öncelikle somut sorun ve talepleri için mücadele ederek, böylece “sosyalizme yaklaşarak” ve o bütünsellik içinde yaparak öğrenecek, örgütlü mücadele vererek, uğraşarak, öncelikle okuyarak, dinleyerek değil. Okuyarak dinleyerek öğrenme, yaparak öğrenmeyle bütünleştiği zaman ve ölçüde verimli olur, gerçek bir öğrenim olur.

Bilimsel sosyalist olmak sosyalizmin ne olduğunu bilmekten ibaret değildir. Sosyalizmi bilip de sosyalist olmamak mümkün. Marksizmi bilip de marksist olmamak, marksolog olmak gibi. Sosyalizmin ne olup ne olmadığını teorisi ve uygulamalarıyla her fırsatta, bütün olanaklarla anlatmak, yaymak gerekir. Ama bununla yetinilemez.

Kitlelere asıl verilmesi ve yerleştirilmesi gereken şey, tüm olay ve olgulara bilimsel sosyalist açıdan -sınıfsal açıdan- bakabilme, izah ve çözümler getirebilme veya getirilenleri anlayabilme yeteneğidir; ve bunun sonucu olarak verili somut koşullarda bilimsel sosyalist açıdan doğru tavırların alınabilmesi, doğru davranış ve eylemlere girişilebilmesidir. Sosyalizmi öğrenmek ve "bilmek" bu demektir. Ve ancak bu anlam ve biçimde sosyalist olunduğu zamandır ki, sosyalizm sadece zihinsel düzeyde bir fikirler sistemi ve inanç olmaktan çıkar, insanların gösterdikleri tepkilerde, giriştikleri eylemlerde maddesel güce dönüşür. Kitlelerde bu dönüşüm olduğu zaman tarih değişir.

Yürüyüř, Sayı 151, 28 řubat 1978